

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 753/2016-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2016 predbežne prerokoval spojené sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] zastúpenej advokátskou kanceláriou PRK Partners s. r. o., Hurbanovo námestie 3, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Peter Oravec, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžz 10/2014 z 15. júla 2015 a sp. zn. 10 Sžz 13/2014 z 15. júla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 21. septembra 2015 a 20. októbra 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžz 10/2014 z 15. júla 2015 a sp. zn. 10 Sžz 13/2014 z 15. júla 2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu“).

2. S prihliadnutím na obsah sťažností a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť, taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a najvyššieho súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 512/2015-19 z 18. novembra 2015 v záujme hospodárnosti konania spojil obe veci sťažovateľky na spoločné konanie.

3. Z obsahu sťažností a ich príloh vyplýva, že 13. septembra 2013 doručilo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „odporca“) sťažovateľke oznámenie o začatí kontroly zo 6. septembra 2013 č. k. 3872/2013-840 (ďalej len „oznámenie“). V oznámení ministerstvo uviedlo, že na základe poverenia z 5. septembra 2013 č. 20/2013 vydaného ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „poverenie“) zamestnanci ministerstva začali v spoločnosti sťažovateľky kontrolu vykonávanú so zameraním na dodržiavanie ustanovení zákona č. 362/2012 Z. z. o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch, ktorých predmetom sú potraviny (ďalej len „zákon o neprimeraných podmienkach“), a to „najmä § 4 ods. 2 písm. a); § 4 ods. 2 písm. b); § 4 ods. 4 písm. f); § 4 ods. 4 písm. w) vo väzbe na vybraných dodávateľov“ (ďalej len „kontrola“). V oznámení ministerstvo požiadalo sťažovateľku o poskytnutie zoznamu všetkých jej obchodných partnerov „vo väzbe na predmetný zákon“. Podaním z 26. septembra 2013 sťažovateľka doručila ministerstvu zoznam všetkých jej dodávateľov potravín (stav k 16. septembru 2013), ktorý obsahoval identifikáciu vyše tisíc dodávateľov. V uvedenom podaní sťažovateľka zároveň požiadala ministerstvo, aby vysvetlilo niektoré otázky týkajúce sa kontroly, a to najmä „povahu a dôvod vyšetrovania spoločnosti [REDAKOVANÉ] v uvedenej veci, poučenie o právach a povinnostiach spoločnosti [REDAKOVANÉ] počas kontroly, spoločnosť [REDAKOVANÉ] požiadala o nazretie do spisu prípadu a aby Ministerstvo poskytlo spoločnosti [REDAKOVANÉ] informáciu o tom, či v súvislosti s kontrolou komunikovalo s

tretími osobami, pričom spoločnosť [REDAKOVANÉ] požiadala Ministerstvo o detaily takejto komunikácie a o možnosť byť prítomný pri budúcej komunikácii s uvedenými osobami“. Ministerstvo 4. októbra 2013 mailom sťažovateľke oznámilo, že 15. októbra 2013 plánuje vykonať v jej kanceláriách kontrolu na mieste, a zároveň sťažovateľku požiadalo, aby zabezpečila v stanovený deň predloženie „obchodných zmlúv vrátane všetkých príloh a dodatkov, výpisov z bankového účtu za obdobie od januára 2013 do septembra 2013, faktúry (riadne vystavené účtovné doklady podľa § 71 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty) za tovar dodaný predmetnými dodávateľmi za mesiace máj, jún, júl 2013, spolu s dodacími listami a objednávkami, prípadne inými prílohami v zmysle platných predpisov SR, ak existujú aj dobropisy a zápočtové faktúry (tieto spolu s písomnou dohodou o započítaní pohľadávok v zmysle § 364 Obchodného zákonníka), prípadne iné písomnosti obsahujúce údaje, informácie, doklady viažuce sa k vyššie uvedeným kontrolovaným ustanoveniam zákona o neprimeraných podmienkach ako napr. rôzne dohody o servisných a iných službách určených k plneniu zo strany dodávateľov, oznámenia o bonusoch a iných peňažných plneniach zo strany dodávateľov, atď. a to ohľadne presne určených dodávateľov pod písm. a) - n)“. V uvedenom maile ministerstvo vôbec nereagovalo na otázky sťažovateľky. Po predĺžení lehoty na predloženie dokladov na základe žiadosti sťažovateľky zamestnanci ministerstva 30. októbra 2013 vykonali v kanceláriách sťažovateľky kontrolu na mieste (ďalej len „pôvodná inšpekcia“). V ten deň si odniesli veľkú časť kontrolovanej dokumentácie „viac ako 1 300 dokumentov, čo predstavuje okolo 5000 strán, resp. 20 šanónov“. Na záver pôvodnej inšpekcie pracovníci ministerstva sťažovateľke oznámili, že v nej budú pokračovať v priebehu nasledujúceho týždňa a zhabujú aj zvyšnú dokumentáciu. Počas pôvodnej inšpekcie sťažovateľka oznámila zamestnancom ministerstva svoje ústne námietky týkajúce sa nedostatkov inšpekcie a predložila svoje stanovisko aj písomne. Zamestnanci ministerstva pokračovali v pôvodnej inšpekcii 14. novembra 2013, keď si odniesli zo spoločnosti sťažovateľky zvyšnú časť kontrolovanej dokumentácie. Listom doručeným sťažovateľke 23. novembra 2013 ministerstvo oznámilo, že kontrola bude pokračovať aj po termíne uvedenom v oznámení. Následne 5. júna 2014 ministerstvo požiadalo sťažovateľku o opätovné predloženie všetkých originálov dokladov, ktoré si ministerstvo odnieslo z pôvodnej inšpekcie. Zamestnanci ministerstva 16. júla 2014 vykonali v kanceláriách sťažovateľky v jej sídle kontrolu na mieste (ďalej len „ďalšia

inšpekcia“) a odniesli si veľkú časť originálov kontrolovanej dokumentácie. Zároveň sťažovateľke oznámili, že budú pokračovať v inšpekcii nasledujúci týždeň v pondelok (t. j. 21. júla 2014) a zhabujú aj zvyšnú časť dokumentácie. Zamestnanci ministerstva pokračovali v inšpekcii 21. júla 2014, pričom odniesli zo spoločnosti sťažovateľky zvyšnú časť kontrolovanej dokumentácie.

4. Keďže sťažovateľka mala vážne pochybnosti o zákonnosti priebehu pôvodnej inšpekcie a ďalšej inšpekcie, návrhmi podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) doručenými najvyššiemu súdu 14. augusta 2014 a 3. októbra 2014 sa domáhala ochrany pred nezákonným zásahom ministerstva, v ktorých žiadala, aby najvyšší súd zakázal ministerstvu pokračovať v porušovaní práv sťažovateľky na ochranu súkromia a na spravodlivý proces vo veci vykonávanej kontroly a súčasne zakázal ministerstvu používať podklady a dôkazy získané počas kontroly vykonanej v priestoroch sťažovateľky, ako aj informácie z nich vyplývajúce v ďalšom konaní, a aby uložil ministerstvu povinnosť obnoviť stav pred nezákonným zásahom, t. j. vrátiť originály, resp. zničiť fotokópie všetkých podkladov a dôkazov získaných počas kontroly. Sťažovateľka v rámci dôvodov podaných návrhov uviedla, že v poverení je predmet kontroly vymedzený len všeobecne ako dodržiavanie ustanovení zákona o neprimeraných podmienkach vo väzbe na vybraných dodávateľov. Poukázala na to, že kontrola vykonávaná ministerstvom je uskutočňovaná v rozpore s čl. 8 a s čl. 6 dohovoru, v dôsledku čoho bola sťažovateľka ukrátená na svojich právach. Podľa názoru sťažovateľky je nutné v uvedenej veci analogicky aplikovať na kontrolu a inšpekciu závery Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúce sa ochrany práv podľa čl. 6 a čl. 8 dohovoru vyslovené v súvislosti s konaniami v oblasti ochrany hospodárskej súťaže, keďže v súčasnosti neexistuje žiadna judikatúra týkajúca sa zákona o neprimeraných podmienkach. Vo vzťahu k čl. 8 dohovoru sťažovateľka poukázala na judikatúru ústavného súdu a ESLP, podľa ktorej aj právnické osoby sú nositeľmi práva na nedotknuteľnosť obydlia – podnikateľských priestorov, pričom ESLP vo svojej rozhodovacej praxi špecifikoval podmienky uvedené v čl. 8 ods. 2 dohovoru, po splnení ktorých môže kontrolný orgán v rámci inšpekcie zasiahnuť do tohto práva, pričom zásah musí byť v súlade s právom, sledovať legitímny cieľ a byť nevyhnutný v demokratickej spoločnosti. Sťažovateľka tvrdila, že aj keď inšpekcia má

základ v zákone o neprimeraných podmienkach, nesledovala legitímny cieľ a nebola splnená ani podmienka nevyhnutnosti v demokratickej spoločnosti. Poukázala na to, že ministerstvo v oznámení ani pri vykonaní inšpekcie nevymedzilo účel kontroly, ani dôvod jej začatia a nepreukázalo ňou sledovaný legitímny cieľ v zmysle čl. 8 ods. 2 dohovoru. Aj keď podľa zákona o neprimeraných podmienkach ministerstvo môže vykonať kontrolu aj z vlastného podnetu, neznamená to, že ministerstvo môže rozhodnúť o vykonaní kontroly svojvoľne bez toho, aby uviedlo dôvody na jej vykonanie a definovalo jej účel, rozsah a legitímny cieľ. Podľa sťažovateľky potreba zásahu v tomto prípade nebola vôbec presvedčivo preukázaná, kontrola a inšpekcia boli zneužitú na „lovenie“ akéhokoľvek potenciálneho porušenia zákona o neprimeraných podmienkach z dokumentácie, ktorú ministerstvo počas inšpekcie zhabalo. Nesúlad namietaného zásahu ministerstva s čl. 8 dohovoru sťažovateľka odôvodnila aj tým, že inšpekcia nebola vopred schválená súdnym alebo iným nezávislým orgánom, a pri inšpekcii nebola prítomná žiadna nezávislá tretia osoba, ktorá by kontrolovala jej zákonný priebeh. V tejto súvislosti ESLP zdôraznil, že v prípade následnej súdnej kontroly príkazu na inšpekciu nepovažuje kasačnú sťažnosť za účinný efektívny opravný prostriedok. V súvislosti s námietkou porušenia čl. 6 dohovoru sťažovateľka uviedla, že kontrola má povahu trestného obvinenia, preto je potrebné aplikovať na jej prípad čl. 6 v jeho trestnoprávnej časti, a teda patria jej všetky práva, ktoré dohovor priznáva obvinenej osobe. Počas kontroly boli porušené jej čiastkové práva vyplývajúce z čl. 6 dohovoru a čl. 50 ústavy, keďže ministerstvo neinformovalo sťažovateľku, v akej veci a akého konkrétneho konania sa mala dopustiť. Postup ministerstva voči sťažovateľke ako významnému obchodnému reťazcu je zjavne spolitizovaný, viaceré verejne medializované vyhlásenia ministra prejedikujú vinu sťažovateľky a dokonca aj trest, ktorý jej má byť uložený. Preto podľa sťažovateľky existujú objektívne pochybnosti o nezávislosti, nestrannosti a nepredpojatosti pracovníkov ministerstva vykonávajúcich kontrolu. Sťažovateľka je presvedčená, že súčasné znenie zákona o neprimeraných podmienkach neposkytuje dostatočné záruky na vykonávanie kontroly vyžadované najmä čl. 6 dohovoru, preto navrhla, aby najvyšší súd zvážil podanie návrhu na ústavný súd na začatie konania o vyslovenie jeho nesúladu s ústavou a dohovorom.

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 10 Sžz 10/2014 z 15. júla 2015 návrh sťažovateľky zo 14. augusta 2014 ako nedôvodný zamietol. O návrhu sťažovateľky z 3. októbra 2014 najvyšší súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 10 Sžz 13/2014 z 15. júla 2015 tak, že konanie o návrhu sťažovateľky v časti týkajúcej sa bodu 1 petitu zastavil a vo zvyšnej časti návrh ako nedôvodný zamietol.

5. Sťažovateľka s poukazom na rozhodovaciu prax ESLP a Súdneho dvora Európskej únie dáva do rozporu závery napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu s tým, že najvyšší súd sa v dôsledku nepripustenia žalobných návrhov nevyjadril k dôvodom obsiahnutým v žalobách, napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu sa bezdôvodne odchyľujú od doterajšej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu a najvyšší súd sa nevysporiadal s návrhmi na podanie podnetu ústavnému súdu na preskúmanie súladu zákona o neprimeraných podmienkach s ústavou.

6. Sťažovateľka v odôvodnení sťažností bližšie argumentovala:

„... Podstata odôvodnenia Napadnutého rozsudku Najvyššieho súdu spočíva v úvahe, že návrh Sťažovateľky vyhodnotil ako nedôvodný, pretože prípadné vyhovieenie petitu Žaloby by úplne vylúčilo právomoc orgánu štátnej správy vykonávať kontrolu podľa Zákona o neprimeraných podmienkach. Z tejto úvahy vyplýva, že petit Žaloby tak mal podľa Najvyššieho súdu predstavovať neprípustný petit, ktorý mal znemožňovať to, aby sa Najvyšší súd zaoberal dôvodmi Žaloby.

... Najvyšší súd však žalobný návrh Sťažovateľky nesprávne interpretoval. ... Sťažovateľka navrhovala, aby Najvyšší súd uložil zákaz pokračovať v porušovaní označených základných práv a zakázal využiť určité dokumenty získané v rámci Inšpekcie, ktorej súlad s čl. 6 a čl. 8 Dohovoru Sťažovateľka spochybnila v Žalobe. Konkrétne dôvody, porušenia a nedostatky, pre ktoré bola Inšpekcia v rozpore s čl. 6 a čl. 8 Dohovoru uviedla Sťažovateľka v Žalobe..., pričom vo vzťahu ku konkrétnym detailom týchto dôvodov Sťažovateľka týmto odkazuje na znenie Žaloby.

... Sťažovateľka je presvedčená, že ňou navrhnutý petit bol prípustný a plne v súlade s príslušnými ustanoveniami OSP. V zmysle § 250v ods. 4 OSP... sa v petite Žaloby Sťažovateľka domáhala, aby Najvyšší súd zakázal Ministerstvu pokračovať v porušovaní

práv Sťažovateľky a aby nariadil Ministerstvu obnoviť stav pred zásahom (t. j. pred Inšpekciou), najmä aby Ministerstvo vrátilo Sťažovateľke originály dokumentov odňatých počas Inšpekcie, zničilo kópie týchto dokumentov a informácie získané z týchto dokumentov neaplikovalo v ďalšom Konaní. Vzhľadom na to, že Ministerstvo v dôsledku tvrdeného nezákonného zásahu získalo dokumenty a informácie, ktorými pred týmto zásahom nedisponovalo, jediným možným spôsobom ako sa dal obnoviť stav pred zásahom bolo uloženie povinnosti, aby Ministerstvo takéto, podľa Sťažovateľky nezákonne získané, informácie ďalej nepoužívalo.

... Vyhovením petitu Žaloby by sa nevylúčila právomoc Ministerstva vykonávať kontroly podľa Zákona o neprimeraných podmienkach (vrátane Kontroly), len by sa ich výkon podmienil splnením ústavne garantovaných predpokladov.

... Najvyšší súd si nemal vystačiť s posúdením súladu Inšpekcie so Zákomom o neprimeraných podmienkach (pričom Sťažovateľka ani nenamietala nesúlad Inšpekcie so Zákomom o neprimeraných podmienkach), ale mal vecne posúdiť, či Inšpekcia vykonaná na základe tohto zákona spĺňa podmienky kladené čl. 6 a čl. 8 Dohovoru a ostatnými v žalobe označenými základnými právami. Ako vyplýva z rozhodovacej činnosti ESEP, samotná existencia vnútroštátneho oprávnenia vykonať kontrolu (legalita zásahu) ešte neznamená, že takéto kontrola spĺňa podmienky podľa čl. 8 Dohovoru.

... Najvyšší súd neskúmal postup Ministerstva počas Inšpekcie s ohľadom na jeho súlad s čl. 6 a čl. 8 Dohovoru, hoci to bol relevantný predmet Žaloby Sťažovateľky.

... Sťažovateľka svoj návrh odôvodňovala práve porušením čl. 6 a čl. 8 Dohovoru v rámci výkonu Kontroly. Ak by Najvyšší súd pristúpil ku skúmaniu, či napadnutá Inšpekcia (resp. Kontrola) spĺňa požiadavky vyplývajúce z uvedených článkov Dohovoru, a nie len to, či Kontrola prebieha v súlade so Zákomom o neprimeraných podmienkach, musel by návrhu Sťažovateľky vyhovieť. Keďže však k tomu nepristúpil, a dôvod, prečo tak urobil je nedostatočný, je Napadnutý rozsudok arbitrárny a zjavne neodôvodnený, porušujúci základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo podľa čl. 6 Dohovoru v spojitosti so základným právom podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy a právom podľa čl. 8 Dohovoru.

... Inšpekcia (Kontrola), ktorá bola vykonávaná bez splnenia podmienok, kladených čl. 8 Dohovoru a čl. 16 ods. 1 Ústavy, nemôže spĺňať podmienky legality. Ústavný súd už vyslovil, že postup orgánu štátnej správy pri vykonávaní prehliadky, porušujúci princíp

legality, spôsobuje nelegálnosť zaistených vecí (III. ÚS 172/2010). K rovnakému záveru mal dospieť aj Najvyšší súd.

... Najvyšší súd sa navyše... odklonil od svojej doterajšej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej už zakázal kontrolnému orgánu využiť určité výsledky z kontroly (t.j. určité informácie), ktorá nespĺňala podmienky legality, napríklad použiť pri prešetrovaní určité časti zápisníc resp. určité dokumenty (sp. zn. 4Sžz/1/2013 z 17. 10. 2013).

... odchýlením sa od predchádzajúceho právneho názoru Najvyšší súd v Napadnutom rozsudku úplne vylúčil vecný prieskum tvrdeného nezákonného zásahu (t.j. Inšpekcie). Nejde preto len o odchylné právne posúdenie veci, ale o také odchylné posúdenie, ktorým sa obmedzuje právo na prístup k súdu a je preto porovnateľné s odlišným posúdením prípustnosti opravného prostriedku, ktoré Ústavný súd posudzuje prísne (II. ÚS 450/08, IV. ÚS 88/07, IV. ÚS 14/07).

... Z tohto dôvodu Napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu okrem porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy porušuje aj zásadu právnej istoty vyplývajúcej z princípu právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy.

... Sťažovateľka v Žalobe poukázala tiež na to, že súčasné znenie Zákona o neprimeraných podmienkach je podľa jej názoru v rozpore s Dohovorom a Ústavou, keďže neposkytuje dostatočné záruky na vykonávanie kontroly v zmysle článkov 6 a 8 Dohovoru a príslušných článkov Ústavy a požiadala Najvyšší súd, aby zvážil podanie návrhu na Ústavný súd Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 144 ods. 2 Ústavy o vyslovenie nesúladu Zákona o neprimeraných podmienkach s Ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami (najmä Dohovorom)...

Najvyšší súd sa s vyššie uvedeným návrhom Sťažovateľky nevysporiadal ani v Napadnutom rozsudku a ani v inom uznesení napriek tomu, že Sťažovateľka uviedla dôvody pre ktoré sa domnieva, že Zákon o neprimeraných podmienkach je v rozpore s Ústavou a Dohovorom.

... V tejto súvislosti Sťažovateľka zdôrazňuje, že Najvyšší súd bol povinný vysporiadať sa s vyššie uvedeným podnetom Sťažovateľky ohľadom možnej protiústavnosti Zákona o neprimeraných podmienkach. K obdobnému záveru došiel aj Ústavný súd napríklad v II. ÚS 269/2009...

Vzhľadom na to, že sa Najvyšší súd bez dostatočného odôvodnenia s vyššie uvedeným podnetom nezaoberal, porušil základné práva Sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy.“

7. Zároveň podľa názoru sťažovateľky najvyšší súd v prípade napadnutého rozsudku sp. zn. 10 Sžz 13/2014 z 15. júla 2015 nezákonne zastavil konanie o časti návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom ministerstva z dôvodu údajnej prekážky litispendencie. V tejto súvislosti sťažovateľka argumentovala:

«... nebola splnená druhá podmienka na uznanie prekážky litispendencie, t.j. rovnaký predmet konania. Vo vzťahu k rovnakému predmetu konania judikatúra Najvyššieho súdu uvádza, že predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania.

... Sťažovateľka... v časti petitu Žaloby namietala nezákonnosť Inšpekcie vykonanej v sídle Sťažovateľky v dňoch 30. októbra 2013 a 14. novembra 2013, pričom v časti petitu Žaloby 2 namietala nezákonnosť Ďalšej Inšpekcie vykonanej v sídle Sťažovateľky v dňoch 16. júla 2014 a 21. júla 2014. Je teda zrejmé, že Inšpekcia a Ďalšia Inšpekcia boli uskutočnené v rôznych dňoch, a logicky predstavujú dva samostatné úkony (zásahy) Ministerstva.

... Ďalším významným rozdielom vo vzťahu k predmetom oboch konaní je i fakt, že v rámci Inšpekcie Ministerstvo odňalo Sťažovateľke kópie predmetnej dokumentácie. Naopak, počas Ďalšej Inšpekcie boli Sťažovateľke odňaté originály predmetnej dokumentácie.

... Tiež je dôležité uviesť, že Inšpekcia, ako aj Ďalšia Inšpekcia boli realizované v súvislosti s konaním č. 3872/2013 vo veci Kontroly začatej na základe Poverenia. Ďalšia Inšpekcia však bola vykonaná aj na základe Oznámenia o pokračovaní kontroly a taktiež na základe listu vydaného Ministerstvom označeného ako „Dodatok č. 1 k Povereniu č. 20/2013“ zo dňa 9. júla 2014 (ďalej len „Dodatok

.1“). Dodatkom č. 1 sa čiastočne zmenilo personálne obsadenie kontrolnej skupiny (konkrétne došlo k zmene vedúceho kontrolnej skupiny). Je nesporné, že bez existencie týchto dokumentov by Ďalšia Inšpekcia nemohla byť uskutočnená vôbec, keďže jej výkonom bola poverená kontrolná skupina v inom personálnom zložení.»

Podľa sťažovateľky najvyšší súd tým, že konanie o jej návrhu zastavil, hoci pre takýto postup neboli splnené všetky zákonné predpoklady, porušil jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. V dôsledku uvedeného postupu sa najvyšší súd s námietkami sťažovateľky meritórne nevysporiadal, keďže napadnutým rozsudkom sp. zn. 10 Sžz 10/2014 z 15. júla 2015 návrh sťažovateľky v celom rozsahu zamietol, keď označil petit návrhu za neprípustný.

8. V petitoch podaných sťažnosťami preto sťažovateľka s ohľadom na uvedené žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv napadnutými rozhodnutiami najvyššieho súdu, ktoré ďalej zruší, predmetné veci vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a prizná jej úhradu trov konaní.

9. Sťažovateľka zároveň žiada, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal dočasné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu o jej sťažnostiach a súčasne uloží ministerstvu povinnosť zdržať sa používania podkladov a dôkazov získaných počas kontroly vykonanej v priestoroch sťažovateľky v ďalšom konaní, ako aj používania akejkoľvek informácie získanej z týchto podkladov a dôkazov pri ďalšej činnosti ministerstva, a to ako dôvodu na vykonanie novej kontroly voči sťažovateľke alebo na pokračovanie prebiehajúcej kontroly.

II.

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Ústavný súd sa preto zaoberal namietaným porušením základných práv v rozsahu, v akom ich sťažovateľka v sťažnosti pred ústavným súdom vymedzila v petite návrhu, t. j. skúmal, či napadnutými rozhodnutiami najvyššieho súdu došlo k porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru. Tvrdenia sťažovateľky o porušení jej základných práv podľa čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy, ktoré sťažovateľka uvádza v texte sťažností mimo petitu, ústavný súd považoval iba za súčasť jej argumentácie (obdobne III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

13. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

14. Poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru ústavný súd zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

15. Podstatou sťažnostných námietok je nesúhlas sťažovateľky so závermi napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu, ktorý sa v dôsledku nepripustenia žalobných návrhov nevyjadril k dôvodom obsiahnutým v žalobách. Sťažovateľka považuje napadnuté rozhodnutia za arbitrárne a zjavne neodôvodnené aj z dôvodu, že sa bezdôvodne odchyľujú od doterajšej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu a najvyšší súd sa v nich nevysporiadal

s návrhmi na podanie podnetu ústavnému súdu na preskúmanie súladu zákona o neprimeraných podmienkach s ústavou. Sťažovateľka tiež namieta údajne nezákonný postup najvyššieho súdu, ktorý konanie o jej návrhu zastavil z dôvodu prekážky listispendencie, hoci pre takýto postup neboli splnené zákonné predpoklady.

16. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku sp. zn. 10 Sžz 10/2014 z 15. júla 2015, ktorým návrh sťažovateľky ako nedôvodný zamietol podľa § 250v ods. 4 OSP, predovšetkým uviedol:

„Ako bolo zistené z administratívneho spisu ako i súdneho spisu Ministerstvo v spoločnosti [REDAKOVANÉ] začalo na základe Oznámenia o začiatku kontroly zo dňa 6. septembra 2013 (doručené dňa 13. septembra 2013 navrhovateľovi), prílohou ktorého bola Informácia o oprávneniach a povinnostiach kontrolovaného subjektu a na základe Poverenia zo dňa 5. septembra 2013, číslo 20/2013 vykonávať kontrolu v zmysle zákona neprimeraných podmienkach. Zároveň bol kontrolovaný subjekt požiadaný o poskytnutie kontaktných údajov zodpovednej osoby ako i o predloženie všetkých obchodných partnerov vo väzbe na daný zákon. Predmetom bolo dodržiavanie zákona o neprimeraných podmienkach a to najmä ust. § 4 ods. 2 písm. a); § 4 ods. 2 písm. b); § 4 ods. 4 písm. f); § 4 ods. 4 písm. y) a § 4 ods. 4 písm. w) vo väzbe na vybraných dodávateľov. Listom zo dňa 5. júna 2014 Ministerstvo doručilo spoločnosti [REDAKOVANÉ] list zo dňa 3. júna 2014 označený ako Žiadosť o predloženie originálov dokladov (číslo 3872/2013-840, 15753/2014), v ktorom požiadalo navrhovateľa o opätovné predloženie všetkých originálov dokumentov, ktoré si odporca odniesol z inšpekcie dňa 30. októbra 2013 a dňa 14. novembra 2013. Uvedené je potvrdené v potvrdeniach o prevzatí originálov a kópii dokumentov.

Ako vyplynulo ďalej a to z prednesu zástupkyne odporcu na pojednávaní dňa 17. júna 2015, v dňoch 16. júla 2014 a 21. júla 2014 boli od navrhovateľa zobraté originály dokumentov týkajúce sa kontroly, ktorá začala dňa 13. septembra 2013 a to z dôvodu, že odporca musel súdu doručiť doklady v súvislosti so začatým súdnym konaním o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podanej navrhovateľov v predchádzajúcom konaní.

Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní konanom dňa 17. júna 2015 uviedol, že za nezákonný zásah považuje vstup do administratívnych priestorov navrhovateľa dňa

16.júla 2014, kontrolu zo strany odporcu, ktorá v ten deň prebiehala a to v súvislosti s porušením čl. 8 Dohovoru - práva navrhovateľa na ochranu obydlia - podnikateľských priestorov. Taktiež uviedol, že nerozporuje kompetencie Ministerstva vykonávať kontrolu a ani kompetencie prísť do priestorov navrhovateľa, avšak za podmienok uvedených v čl. 6 a čl. 8 Dohovoru. Podľa jeho názoru je navrhovateľ povinný strpieť kontrolu v zmysle zákona.

V uvedenej právnej veci najvyšší súd udáva, že oprávnenie vykonávať kontrolu neprímeraných podmienok vyplýva ministerstvu priamo zo zákona o neprímeraných podmienkach (§ 6 ods. 1).

Podľa § 6 ods. 2 zákona o neprímeraných podmienkach ministerstvo vykoná kontrolu u odberateľa alebo dodávateľa z vlastného podnetu, z podnetu účastníka obchodného vzťahu alebo z podnetu tretej osoby.

Podľa § 6 ods. 5 zákona o neprímeraných podmienkach predmetom kontroly sú údaje, informácie, doklady a písomnosti, z ktorých sa dá zistiť dohodnutie a uplatňovanie neprímeraných podmienok medzi účastníkmi obchodného vzťahu, ak takéto dohodnutie a uplatňovanie bolo.

V zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona, ako i v zmysle vyjadrenia účastníkov konania na pojednávaní (právneho zástupcu navrhovateľa, ktorý ako bolo vyššie uvedené nespochybnil porušenie kompetencií zo strany odporcu), najvyšší súd nezistil v konaní Ministerstva porušenie zákona o neprímeraných podmienkach. Nezistil taktiež, že by konanie odporcu bolo v rozpore so zákonom, že by sa jednalo v danom prípade o nezákonnú aktivitu orgánu verejnej správy a taktiež o priamy zásah do subjektívnych práv navrhovateľa. Podľa názoru najvyššieho súdu sa o nežiaduci stav majúci svoj základ v mimozákonnom aktivizme (útok, postupe) jednoznačne nejedná. Naopak zistiť dohodnutie a uplatňovanie neprímeraných podmienok medzi účastníkmi obchodného vzťahu je možné len z údajov, informácií, dokladov a písomností, predloženie ktorých si ministerstvo v tomto prípade v zmysle zákona o neprímeraných podmienkach vyžiadalo od kontrolovaného subjektu - spoločnosti [REDACTED] ako účastníka obchodného vzťahu. Vyžiadanie, predloženie ako aj umožnenie preverenia požadovaných dokladov alebo informácií v súvislosti s vykonávaním kontroly neprímeraných podmienok je nie len v súlade s ustanovením zákona o neprímeraných podmienkach ale aj v súlade s

ustanoveniami zákona č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe. Je tiež zrejmé, že navrhovateľ na vykonanie kontroly poskytol odporcovi všetku potrebnú súčinnosť a to vstupovať do objektov, zariadení a prevádzok, na pozemky a do iných priestorov a v určenej lehote tiež poskytol doklady, iné písomnosti, vyjadrenia a informácie potrebné na výkon kontroly.

Najvyšší súd Slovenskej republiky bez toho, aby sa musel vysporiadať s otázkou, či kontrolou u navrhovateľa vykonávanej zo strany odporcu došlo k porušeniu čl. 6 a čl. 8 Dohovoru, vyhodnotil uplatnený návrh ako nedôvodný, pretože uplatnenému petitu nebolo možné vyhovieť. Nebolo možné zakázať odporcovi, aby používal podklady a dôkazy získané počas kontroly vykonanej v priestoroch navrhovateľa dňa 16. júla 2014 a 21. júla 2014 v ďalšom konaní ako aj používať akúkoľvek informáciu získanú z týchto podkladov a dôkazov pri ďalšej činnosti ministerstva a to ani ako dôvod na vykonanie novej kontroly voči navrhovateľovi alebo na pokračovanie vyššie uvedenej prebiehajúcej kontroly voči navrhovateľovi, nakoľko táto povinnosť odporcovi vyplýva priamo zo zákona o neprimeraných podmienkach a je plne v súlade i s ustanovením zákona o kontrole v štátnej správe, pričom súd nezistil zo strany konania zamestnancov ministerstva taktiež, že by ich postup bol v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Je jednoznačne zrejmé, že samotné začatie a výkon kontroly neprimeraných podmienok za účelom dohodnutia a uplatňovania neprimeraných podmienok medzi účastníkmi obchodného vzťahu nemôže byť samo osebe nezákonným zásahom, pretože takéto oprávnenie vyplýva Ministerstvu priamo zo zákona, nie je teda možné Ministerstvu stanoviť zákaz používať podklady a informácie získané počas kontroly pri ďalšej činnosti Ministerstva.

Podľa názoru najvyššieho súdu jednoznačne nie je možné vyhovieť návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a to v súvislosti s petitom, tak ako ho uviedol navrhovateľ. Pokiaľ by súd návrhu vyhovel jednalo sa by o zásah súdnej moci do moci výkonnej, pretože by sa zasahovalo do právomocí Ministerstva, ktoré mu vyplývajú zo zákona o neprimeraných podmienkach.“

17. Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžz 13/2014 z 15. júla 2015 vyplýva, že ním najvyšší súd konanie o návrhu sťažovateľky na ochranu pred nezákonným zásahom

v časti zastavil a vo zvyšnej časti návrh zamietol, pričom svoj právny záver odôvodnil takto: «Ako je zrejmé z podaného návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v OSP zo dňa 3. októbra 2014, v bode 1 petitu sa navrhovateľ domáhal, aby súd zakázal odporcovi pokračovať v porušovaní práv navrhovateľa, najmä práva na ochranu súkromia a na spravodlivý proces v konaní č. 3872/2013 vo veci kontroly vykonávanej u navrhovateľa so zameraním na dodržiavanie ustanovení zákona o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch, ktorých predmetom sú potraviny, začatej na základe Poverenia č. 20/2013 zo dňa 5. septembra 2013. Konkrétne žiadal, aby súd zakázal odporcovi najmä používať podklady a dôkazy získané počas kontroly vykonanej v priestoroch navrhovateľa dňa 30. októbra 2013 a 14. novembra 2013 v ďalšom konaní a aj používať akúkoľvek informáciu získanú z týchto podkladov a dôkazov pri ďalšej činnosti odporcu, a to ani ako dôvod na vykonanie novej kontroly voči navrhovateľovi alebo na pokračovanie vyššie uvedenej prebiehajúcej kontroly voči navrhovateľovi.

Rovnakej ochrany proti kontrole vykonávanej na základe poverenia z 05.09.2013 s obsahovo totožným petitom sa navrhovateľ domáhal aj návrhom zo 14. augusta 2014 vedeným na najvyššom súde pod sp. zn. 10Sžz/10/2014, o ktorom súd rozhodol dňa 15.07.2015. Jediným rozdielom v obsahu petitu boli dátumy kontroly na mieste, kedy odporca získal požadované podklady a dôkazy, a to v prípade návrhu z 03.10.2014 išlo o dni 30.10.2013 a 14.11.2013 a v prípade návrhu zo 14.08.2014 o dni 16.07.2014 a 21.07.2014. V oboch prípadoch však išlo o doklady, týkajúce sa odporcom určených vybraných dodávateľov navrhovateľa v rámci tej istej kontroly s tým rozdielom, že v prvom prípade išlo o kópie a v druhom o originály dokumentov, pričom dôvodom opakovane uplatnenej požiadavky na predloženie dokladov v rámci prebiehajúcej kontroly bola skutočnosť, že doklady získané v r. 2013 odporca poskytol najvyššiemu súdu ako súčasť administratívneho spisu v súvislosti s prebiehajúcim konaním vedeným pod sp. zn. 10Sžz/5/2013.

V zmysle § 83 OSP, podľa ktorého začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo iné súdne konanie, a ktoré v zmysle § 246c ods. 1 OSP platí aj pre konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, najvyšší súd v tejto časti, t. j. v totožnej časti bodu 1 petitu, konanie zastavil.

Predmetom konania zostal bod 2. petitu, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť „obnoviť stav pred nezákonným zásahom, t. j. úplne zničiť všetky podklady a dôkazy získané počas kontroly vykonanej v priestoroch navrhovateľa dňa 30. októbra 2013 a 14. novembra 2013, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku“. Od petitu uplatneného v konaní vedenom pod sp. zn. 10Sžz/10/2014 sa tento petit líšil len v tom, že v skôr podanom návrhu sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti vrátiť všetky podklady a dôkazy získané počas kontroly vykonanej v priestoroch navrhovateľa dňa 16. júla 2014 a 21. júla 2014, kým v tejto veci žiadal o ich zničenie. Pretože ide o obdobnú vec, aká už bola predmetom konania vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 10Sžz/10/2014 a o ktorej najvyšší súd rozhodol rozsudkom zo dňa 15.07.2015 tak, že návrh ako nedôvodný zamietol, nemal senát najvyššieho súdu ani v tomto prípade dôvod odkloniť sa od vysloveného právneho názoru, s ktorým sa stotožňuje.

Tento právny názor vychádza zo záveru, že oprávnenie vykonávať kontrolu neprimeraných podmienok vyplýva ministerstvu priamo zo zákona o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch, ktorých predmetom sú potraviny (§ 6 ods. 1) a túto môže vykonať u odberateľa alebo dodávateľa z vlastného podnetu, z podnetu účastníka obchodného vzťahu alebo z podnetu tretej osoby (§ 6 ods. 2 zákona), pričom najvyšší súd nezistil, že by v danom prípade konanie odporcu bolo v rozpore so zákonom, že by sa jednalo o nezákonnú aktivitu orgánu verejnej správy a taktiež o priamy zásah do subjektívnych práv navrhovateľa. Podľa názoru najvyššieho súdu sa o nežiaduci stav majúci svoj základ v mimozákonnom aktivizme (útok, postupe) jednoznačne nejedná. Naopak, zistiť dohodnutie a uplatňovanie neprimeraných podmienok medzi účastníkmi obchodného vzťahu je možné len z údajov, informácií, dokladov a písomnosti, predloženie ktorých si ministerstvo v tomto prípade v zmysle zákona o neprimeraných podmienkach vyžiadalo od kontrolovaného subjektu - spoločnosti [REDACTED] ako účastníka obchodného vzťahu. Tento postup je nielen v súlade s ustanovením zákona o neprimeraných podmienkach, ale aj v súlade s ustanoveniami zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe. Je tiež zrejmé, že navrhovateľ na vykonanie kontroly poskytol odporcovi všetku potrebnú súčinnosť, a to vstupovať do objektov, zariadení a prevádzok, na pozemky a do iných priestorov a v určenej lehote tiež poskytol doklady, iné písomnosti, vyjadrenia a informácie potrebné na výkon kontroly.

Je jednoznačne zrejmé, že samotné začatie a výkon kontroly neprimeraných podmienok za účelom dohodnutia a uplatňovania neprimeraných podmienok medzi účastníkmi obchodného vzťahu nemôže byť samo o sebe nezákonným zásahom, pretože takéto oprávnenie vyplýva Ministerstvu priamo zo zákona, nie je teda možné Ministerstvu stanoviť zákaz používať podklady a informácie získané počas kontroly pri ďalšej činnosti Ministerstva, a platí to aj pre uloženie povinnosti zničiť všetky podklady a dôkazy získané počas kontroly, kde pre odporcu navyše platí zo zákona vyplývajúca povinnosť tieto vrátiť kontrolovanej osobe. V tejto časti bol preto návrh zamietnutý ako nedôvodný.»

18. Z odôvodnení napadnutých rozhodnutí vyplýva, že najvyšší súd návrhy sťažovateľky, ktoré sa týkali údajne nezákonného postupu ministerstva pri vykonávaní pôvodnej inšpekcie a ďalšej inšpekcie v súvislosti s kontrolou vykonávanou u sťažovateľky, ako nedôvodné zamietol, keď dospel k záveru, že oprávnenie vykonávať kontrolu neprimeraných podmienok vyplýva ministerstvu priamo zo zákona o neprimeraných podmienkach, pričom nezistil, že by konanie ministerstva bolo v rozpore so zákonom, resp. že by v danom prípade išlo o nezákonnú aktivitu orgánu verejnej správy a taktiež o priamy zásah do subjektívnych práv sťažovateľky. Najvyšší súd konštatoval, že postup ministerstva spočívajúci vo vyžiadaní a predložení požadovaných dokladov a informácií je nielen v súlade s ustanovením zákona o neprimeraných podmienkach, ale aj v súlade s ustanoveniami „zákona č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe“, ktorého ustanovenia sa primerane vzťahujú na výkon kontroly. Zároveň akcentoval skutočnosť, že sťažovateľka na vykonanie kontroly poskytla odporcovi všetku potrebnú súčinnosť. V závere konštatoval, bez toho, aby skúmal, či postup ministerstva bol v súlade s čl. 6 a čl. 8 dohovoru, nedôvodnosť návrhov aj z dôvodu ich neprípustných petitov, ktorým nebolo možné vyhovieť, pretože by išlo o zásah súdnej moci do moci výkonnej, teda by sa zasahovalo do právomocí ministerstva vyplývajúcich zo zákona o neprimeraných podmienkach. Čiastočné zastavenie návrhu sťažovateľky z 3. októbra 2014 najvyšší súd odôvodnil tým, že rovnakej ochrany proti vykonávanej kontrole s obsahovo totožným petitom sa sťažovateľka domáhala aj návrhom zo 14. augusta 2014 vedeným na najvyššom súde pod sp. zn. 10 Sžz 10/2014. Jediným rozdielom v obsahu petitu boli dátumy kontroly na mieste, kedy odporca získal požadované podklady a dôkazy, v oboch prípadoch však išlo o doklady týkajúce sa

určených dodávateľov sťažovateľky v rámci tej istej kontroly s tým rozdielom, že v prvom prípade išlo o kópie a v druhom o originály dokumentov.

19. Podľa ústavného súdu uvedené závery najvyššieho súdu o nedôvodnosti návrhov sťažovateľky vzhľadom na neprípustnosť ich žalobných petitov, ktorá napokon viedla k ich zamietnutiu, ako aj záver o tom, že prejednanie časti 1 petitu návrhu sťažovateľky z 3. októbra 2014 bránila prekážka skôr začatého konania, sú ústavne udržateľné a nemožno im vyčítať svojvoľnosť či zjavnú neodôvodnenosť, ktoré by mali za následok arbitrárnosť napadnutých rozhodnutí. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že uložením generálneho zákazu používať podklady a dôkazy získané počas kontroly, ako aj informácie z nich získané by najvyšší súd znemožnil akýkoľvek ďalší výkon kontroly sťažovateľky a zároveň by neprípustným spôsobom zasiahol do výlučnej kompetencie ministerstva v súlade s jeho kontrolnými oprávneniami vyplývajúcimi zo zákona o neprimeraných podmienkach. Sťažovateľka v súvislosti s námietkou nezákonného zastavenia konania o jej návrhu argumentovala tým, že nebola splnená podmienka rovnakého predmetu konania. S touto argumentáciou nemožno súhlasiť, pretože v širšom zmysle slova treba pod totožným predmetom konania chápať žalobný nárok spolu so skutkovými okolnosťami, ktorými je petit odôvodnený a od ktorých sťažovateľka odvodzuje svoje právo. Preto z hľadiska posúdenia totožnosti predmetu konania je podľa názoru ústavného súdu irelevantnou skutočnosť, že žalobné petity sa líšia v dátumoch kontroly vykonanej v priestoroch sťažovateľky, v rámci ktorej odporca získal najprv kópie a neskôr originály tej istej dokumentácie.

20. Sťažovateľka namietala, že kontrola (inšpekcia) vykonaná v jej priestoroch nesledovala žiaden z legitímnych cieľov, preto ide o zásah nelegitímny a zároveň neproporcionálny, keďže podľa nej nebola splnená podmienka nevyhnutnosti zásahu. Zároveň však ako v konaní pred najvyšším súdom rovnako aj v ústavnej sťažnosti poukázala na judikatúru ESLP vo veciach ochrany hospodárskej súťaže, ktorú je nutné aplikovať na jej prípad, čím sama identifikovala legitímny cieľ ňou namietaného zásahu. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd sa v odôvodneniach napadnutých rozhodnutí vyjadril (i keď nie explicitne) aj k otázke nevyhnutnosti zásahu, resp. jeho

proporcionality, keď uviedol, že „zistiť dohodnutie a uplatňovanie neprímeraných podmienok medzi účastníkmi obchodného vzťahu je možné len z údajov, informácií, dokladov a písomností, predloženie ktorých si ministerstvo v tomto prípade v zmysle zákona o neprímeraných podmienkach vyžiadalo od kontrolovaného subjektu...“.

21. Nemožno sa stotožniť ani s námietkou sťažovateľky, že najvyšší súd sa napadnutým rozsudkom odchýlil od svojej doterajšej rozhodovacej praxe, a tým porušil princíp právnej istoty a princíp právneho štátu. Rozsudkom, ktorým sťažovateľka v tejto súvislosti argumentovala, najvyšší súd zakázal kontrolnému orgánu využiť určité výsledky, resp. informácie („časti zápisnice...“) z kontroly, ktorá nespĺňala podmienky legality. Sťažovateľka sa však v petitoch podaných návrhov domáhala všeobecného zákazu používať podklady a dôkazy získané počas kontroly vykonanej u sťažovateľky, bez ich bližšej špecifikácie a bez uvedenia konkrétnych skutočností, ktoré by indikovali nezákonný postup ministerstva pri ich získaní. Možno preto konštatovať, že sťažovateľka sa v podstate domáhala všeobecného zákazu vykonávať kontrolnú činnosť a využívať výsledky šetrenia ministerstva „am bloc“ s cieľom vylúčiť jeho kontrolnú právomoc. Takto široko formulovaný zákaz však z judikatúry najvyššieho súdu nemožno vyvodiť (pozri napr. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžz 1/2011 z 5. apríla 2011).

22. Sťažovateľka v sťažnostiach poukazovala aj na rozhodnutie ESLP vo veci DELTA PEKÁRNY a. s. proti Českej republike z 2. októbra 2014, závery ktorého však podľa ústavného súdu nemožno na prípad sťažovateľky aplikovať z dôvodu odlišných skutkových okolností. V prípade sťažovateľky nešlo o kontrolu (inšpekciu) typu „dawn raid“, keď sa využíva moment prekvapenia, podnikateľ nie je o inšpekcii vopred informovaný a zamestnanci kontrolného orgánu začínajú inšpekciu preukázaním sa poverením. Ďalší podstatný rozdiel spočíval v predmete kontroly, keďže predmetom kontroly vykonanej u sťažovateľky bola výlučne obchodná zmluvná a účtovná dokumentácia, teda nešlo o dokumentáciu súkromnoprávneho charakteru, resp. dokumentáciu fyzických osôb (napr. elektronická korešpondencia zamestnancov či zástupcov spoločnosti). Napokon sťažovateľka vydala požadovanú dokumentáciu zamestnancom ministerstva dobrovoľne a v tomto smere poskytla aj požadovanú

súčinnosť, čiže sťažovateľkou namietaný postup v žiadnom prípade neindikuje ňou namietané porušenie práva na ochranu súkromia a na nedotknuteľnosť obydlia. Ústavný súd v okolnostiach prípadu sťažovateľky poukazuje aj na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžz 1/2011 z 5. apríla 2011, v odôvodnení ktorého najvyšší súd uviedol:

„Pri výkone inšpekcie je nevyhnutné rozlišovať invazívne a neinvasívne úkony. Invazívne úkony zasahujú do základných práv a slobôd. Je rozdiel, ak žalovaný v rámci šetrenia žiada obchodnú a účtovnú evidenciu a doklady, o ktorých je jednoznačné, že neobsahujú žiadne súkromné údaje a je rozdiel, ak ide o kopírovanie dátových nosičov zamestnancov podnikateľa, u ktorých nemožno vylúčiť a dôvodne možno predpokladať, že obsahujú i súkromnú korešpondenciu (napr. hard disk PC, notebook, USB Klúče a pod.).“

23. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že najvyšší súd sa nevysporiadal s jej návrhmi na podanie podnetu ústavnému súdu na preskúmanie súladu zákona o neprimeraných podmienkach s ústavou, ústavný súd poukazuje na to, že všeobecný súd nie je povinný (na základe návrhu účastníka konania) predložiť ústavnému súdu takýto návrh na začatie konania podľa čl. 144 ods. 2 ústavy. Všeobecný súd tak v zmysle tohto článku ústavy postupuje len vtedy, ak on sám dospeje k názoru o existencii rozporu, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 ústavy alebo zákonu. Na túto formuláciu ústavy nadväzuje § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až e) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily... (presvedčenie o nesúlade), môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania. Potreba takéhoto postupu preto nie je podľa názoru ústavného súdu daná v prípade, ak o ústavnosti zákona má pochybnosti účastník, nie však prejednávajúci všeobecný súd (pozri PL. ÚS 20/06).

24. Ústavný súd v súvislosti s námietkou sťažovateľky uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky

právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Zároveň však zohľadnil aj svoju doterajšiu rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej sa zaoberal možným porušením uvedených práv konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu pri zohľadnení správnosti výroku a vytýkaných nedostatkov, ktoré by mohli znamenať jeho procesnú vecnú nesprávnosť. V tejto súvislosti ústavný súd vyslovil, že v prípade, ak je namietané rozhodnutie všeobecného súdu správne (z hľadiska jeho výroku), potom vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (a pri inak správnom rozhodnutí) nemusí disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (obdobne III. ÚS 228/06).

25. Z uvedeného vyplýva, že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie v danom prípade môže dôjsť len v prípade, ak všeobecným súdom zvolený procesný postup [neakceptovanie návrhu sťažovateľa podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP] dosiahne takú intenzitu, ktorá ovplyvní rozhodnutie vo veci samej. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru však nie je právo na podanie návrhu na zaujatie stanoviska podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP všeobecným súdom (I. ÚS 53/2010).

26. Najvyšší súd v napadnutých rozhodnutiach dospel k záveru o nedôvodnosti návrhov sťažovateľky vzhľadom na neprípustnosť ich petitov, preto podľa názoru ústavného súdu bolo už bez právneho významu a v rozpore so zásadou hospodárnosti konania zaoberať sa uvedenými návrhmi sťažovateľky.

27. Keďže napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu nevykazujú znaky svojvôle a sú dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí.

Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

28. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil v napadnutých rozhodnutiach najvyššieho súdu také nedostatky, ktoré by mali za následok ich arbitrárnosť a zjavnú neodôvodnenosť a ktoré by mohli viesť k vysloveniu porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru, preto sťažnosti sťažovateľky pri ich predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

29. V dôsledku odmietnutia sťažností bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti v nich uplatnených, ako aj o návrhoch sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2016